

На основу члана 55. Закона о високом образовању ("Сл. гл. РС", бр. 76/05,100/07-аут.тумачење, 97/08, 44/10, 93/12 и 89/13) и члана 38. Статута Архитектонског факултета у Београду ("Сл. Билтен АФ", бр. 80/08,84/10,88/12,89/12 – пречишћен текст и 98/14), Наставно-научно веће је на седници одржаној 17. новембра 2014. године, донело

ПРАВИЛНИК О ДОКТОРСКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о докторским академским студијама (у даљем тексту: Правилник) се уређују услови, начин и поступак уписа на трећи степен академских студија, организација и руковођење студијама и поступак израде и одбране докторске дисертације на Архитектонском факултету у Београду (у даљем тексту: Факултет).

Члан 2.

Факултет организује докторске академске студије у оквиру области Архитектура и Урбанизам (у даљем тексту: докторске студије) у циљу:

- образовања на трећем степену академских студија,
- оспособљавања кадрова за рад у високом образовању,
- унапређења научно-истраживачког, уметничко-истраживачког и стручног рада,
- развоја критичког мишљења,
- преношења знања на нове генерације из подручја за која је матичан,
- оспособљавања кадрова да самостално воде оригинална научна истраживања и развијају нове технологије,
- постизања научних и уметничких способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере студената,
- разумевање, препознавање, интерпретирање и критиковање научних, стручних и уметничких достигнућа и усаглашавање са савременим правцима развоја архитектуре и урбанизма.

Члан 3.

Докторске студије на Факултету су двојног карактера и то: научног и уметничког.

Настава на докторским студијама организује се у оквиру јединственог студијског програма.

Настава у делу докторских студија научног карактера остварује се у две основне области истраживања: област Архитектура и област Урбанизам.

Настава у делу докторских студија уметничког карактера остварује се у две основне области истраживања: област Архитектура и област Урбанизам.

У оквиру сваке основне области истраживања могу постојати уже области истраживања утврђене општим актима Факултета.

Члан 4.

Висину школарине и остале надокнаде за докторске студије на предлог Већа утврђује Савет Факултета, по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

Члан 5.

Средства за реализацију докторских студија Факултет може обезбедити у сарадњи са другим високошколским установама у земљи и иностранству, акредитованим научним установама и међународним организацијама.

Факултет студентима докторских студија обезбеђује одговарајући простор, коришћење опреме, којом располаже, а која је потребна за научно-истраживачки и уметничко-истраживачки рад.

Факултет омогућава коришћење библиотечког фонда из својих или других извора (књиге, монографије, научни часописи, друга периодична издања) у складу са могућностима, а у обиму потребном за реализацију студијског програма докторских студија. Студенти докторских студија имају приступ базама података доступним Факултету, које су неопходне за научно-истраживачки и уметничко-истраживачки рад и за израду докторских дисертација.

II. УСЛОВИ И НАЧИН УПИСА

Члан 6.

Упис на докторске студије врши се на основу конкурса који расписује Универзитет у Београду. У поступку расписивања конкурса, Факултет упућује Универзитету предлог броја студената који се уписује, услове које кандидати треба да испуне да би стекли право уписа на студије као и мерила за утврђивање редоследа кандидата. Предлог мора бити у складу са расположивим просторним, кадровским, техничким и другим могућностима Факултета као и процењеним друштвеним потребама на тржишту рада.

Конкурс се објављује пре почетка сваке школске године или пре почетка пролећног семестра, у складу са одлукама Универзитета и Факултета.

У конкурс се наводи назив студијског програма, број студената који се прима, услови уписа, износ школарине, као и остала обавештења која се односе на услове уписа и студирања, у складу са одредбама Закона о високом образовању, општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 7.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

- 1) завршене одговарајуће основне и мастер академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова, или
- 2) завршено високо образовање према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању, или
- 3) академски степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију, у складу са одредбама члана 128. Закона о високом образовању.

Члан 8.

Право пријаве на конкурс за упис на докторске студије има лице које је:

- испунило неки од услова из претходног члана,
- зна најмање један страни језик и
- има просечну оцену утврђену Статутом Факултета, и то:
  - лице које има завршене основне и мастер академске студије (мастер), са најмање 300 ЕСПБ бодова и општом просечном оценом од најмање 8 (осам) на основним академским и мастер академским студијама;
  - лице које је стекло, или стекне VII-1 степен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, уколико је завршило претходне нивое студија са просечном оценом најмање 8 (осам).

На конкурс се може пријавити и лице које има академски степен магистра наука стечен на овом Факултету, ако не пријави докторску дисертацију, у складу с одредбом члана 128. Закона о високом образовању.

Кандидати са просечном оценом на основним и мастер академским студијама мањом од 8,00, као и кандидати који немају завршен одговарајући факултет могу се уписати на докторске студије на основу одговарајућих референци или диференцијалних радова . О свакој појединачној пријави кандидата који није завршио архитектонски факултет, одлуку о условима уписа доноси Веће докторских студија.

Члан 9.

Кандидат се пријављује на конкурс и том приликом подноси и предаје Студентској служби Факултета следећа документа:

- пријаву Комисији за спровођење уписа на докторске студије, коју образује Веће на предлог Већа докторских студија, за упис на докторске студије,
- кратку биографију,
- фотокопије стечених диплома на претходним нивоима академских студија, а оригинале на увид,
- фотокопије додатка дипломе или уверења о положеним испитима и потврде о средњој оцени, а оригинале на увид,
- списак научних и стручних радова (уколико их има),
- фотокопије радова (уколико их има), а оригинале на увид,
- доказ о знању једног страног језика,
- доказ о уплати накнаде за пријаву на конкурс,
- по потреби и друге доказе.

Кандидат својим потписом на пријави за упис потврђује да прихвата правила конкурисања на докторске студије, као и услове уписа уколико буде остварио право на упис.

Члан 10.

По закључењу конкурса формира се јединствена ранг листа кандидата који су конкурисали за упис на докторске студије. Листа се формира према просечној оцени, односно другим датим критеријумима (провера знања, склоности и способности).

За кандидате који су стекли VII-1 степен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, узима се просечна оцена са основних студија која укључује и оцену дипломског рада. За кандидате који су

завршили основне и мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова, рачуна се просек свих оцена основних академских и мастер академских студија, узимајући у обзир и оцену дипломског рада.

Члан 11.

Право уписа на докторске студије имају кандидати са Коначне ранг листе формиране на основу датих критеријума, уколико се налазе на ранг листи у оквиру укупног броја студената утврђеног за упис.

Члан 12.

Кандидати се пријављују на конкурс у складу са терминима датим у конкурс који расписује Универзитет у Београду и одлукама Већа докторских студија Факултета.

Поступак пријема, утврђивање ранг листа и поступак уписа утврђују се општим актима Универзитета и Факултета.

Факултет пре почетка уписа на докторске студије објављује Информатор о упису.

Члан 13.

Кандидат који је остварио право на упис подноси:

- два пријавна листа ШВ-20,
- две фотографије формата 3,5×4,5 cm не старије од 6 месеци,
- уверење о држављанству (не старије од 6 месеци),
- извод из матичне књиге рођених,
- оригинале или оверене фотокопије:
  - стечених диплома на претходним нивоима академских студија,
  - додатка дипломе или уверења о положеним испитима и потврде о средњој оцени,
- доказ о уплаћеној школарини за први семестар докторских студија, односно о првој рати уколико је одлуком Савета одобрена уплата школарине у ратама,
- уговор о студирању,
- по потреби и друга документа.

Факултет приликом уписа издаје кандидату индекс.

Одредба става 1. овог члана, које се односе на дипломе, не важе за кандидате који су поднели доказ да су покренули поступак признавања стране високошколске исправе, до окончања наведеног поступка.

Члан 14.

Страни држављани се уписују на докторске студије под истим условима као и домаћи држављани.

Испуњење услова за кандидате који су завршили претходно школовање у иностранству се констатује на основу решења о признавању дипломе о стеченом образовању, као и садржаја студијског програма односно плана и програма завршених студија кандидата.

Кандидат из става 2. овог члана, приликом пријављивања на конкурс, подноси решење Универзитета о признавању стране високошколске исправе и оствареном броју ЕСПБ бодова или доказ да су покренули поступак признавања стране високошколске исправе.

Кандидат – страни држављанин дужан је да приликом уписа Факултету поднесе доказ да је здравствено осигуран за школску годину коју уписује, као и доказ о познавању српског језика.

Члан 15.

Статус студента докторских студија кандидати стичу уписом, а губе га исписом, завршавањем студија, или на начин утврђен општим актима Универзитета и Факултета.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 16.

Студијски програм докторских студија одговара оптерећењу од 180 ЕСПБ бодова, а студије трају три школске године. Студијски програм је јединствен и обухвата студије научног карактера и студије уметничког карактера. Студије научног карактера су подељене на две основне области истраживања: Архитектура и Урбанизам.

У оквиру студија уметничког карактера постоје две основне области истраживања: Архитектура и Урбанизам.

Уже научне области истраживања, у оквиру основних области истраживања, се могу мењати на почетку сваке школске године, без промене укупног броја ЕСПБ бодова.

Организација и начин наставе, листе предмета, листе истраживачких семинара, распоред обавеза по годинама (семестрима), почетак израде докторске дисертације и друга питања утврђују се студијским програмом докторских студија и општим актима Факултета.

Током прва три семестра студија студенти имају заједничку наставу.

У четвртог семестру студија студенти се опредељују за основну област научног, односно уметничког истраживања.

Трећа година студија посвећена је тематском истраживању у вези са изградом и изради докторске дисертације.

Члан 17.

Настава на докторским студијама организује се у два основна облика:

- групна настава (предавања и семинари), и
- појединачна (менторска) настава.

Групна настава (предавања и семинари) представља основни облик наставе на докторским академским студијама и реализује се из свих предмета прве и друге године студија, које похађа више од 5 студената.

Појединачна настава се одржава, у виду консултација, у трећој години студија, и на оним предметима из прве и друге године студија које похађа 5 или мање студената.

Члан 18.

Настава се изводи на српском језику.

Литература за наставу и научно-истраживачки рад може бити и на неком од светских језика.

Факултет може организовати и изводити докторске студије, као и организовати израду и одбрану докторске дисертације на страном језику, под условом да је такав студијски програм одобрен, односно акредитован.

Члан 19.

Услови уписа године и предмета, испитни рокови, начин полагања испита, као и поновни упис исте студијске године и предмета утврђени су студијским програмом као и општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 20.

(брише се)

Члан 21.

Оквирним садржајем предмета у студијском програму предвиђене су предиспитне обавезе, њихов удео у укупном броју поена, начин полагања испита и др. Испит може бити писмени или усмени, односно у виду израде семинарског рада који се брани пред предметним наставником.

Коначна оцена на испиту заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, садржи максимално 100 поена, а утврђује се према следећој скали:

- до 51 поена – оцена 5 (није положио)
- од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан)
- од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар)
- од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар)
- од 81 до 90 поена – оцена 9 (одличан)
- од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан-изузетан).

Просечна оцена докторских студија је аритметичка средина оцена испита из свих предмета.

Члан 22.

Наставу на докторским студијама изводе наставници Факултета који су референтни за област истраживања за коју изводе наставу. Референтност наставника за извођење наставе на докторским студијама утврђује Веће докторских студија, на основу утврђених критеријума.

Наставу на докторским студијама могу изводити наставници са звањем наставници Факултета који испуњавају услове утврђене општим актима Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије као и општим актима Универзитета и Факултета.

Уз претходну сагласност Наставно-научног већа, наставу могу изводити и наставници других факултета, као и лица изабрана у научна звања под условима прописаним претходним ставом.

Одлуку о ангажовању наставника других факултета и лица изабраних у научна звања доноси Наставно-научно веће Факултета пре почетка наставе, за сваку школску годину.

Члан 23.

Пре почетка школске године Наставно-научно веће, на предлог Већа докторских студија, доноси план ангажовања наставника на докторским студијама.

Једним предметом докторских студија може руководити само један наставник.

Један наставник може руководити наставом из највише 2 предмета на докторским студијама у току једне школске године, од којих један предмет може бити предмет који се изводи у оквиру студијске целине (а који се састоји из обавезног дела предмета и припадајућег семинара по избору).

Студент докторских студија може слушати и полагати највише 3 предмета у току прва 4 семестра, код једног наставника.

Члан 23а.

Наставу на студијским целинама које се састоје од сегмената обавезне и изборне наставе изводе два или три наставника који у оквиру студијске целине руководе једним предметом који се састоји из обавезног дела предмета и припадајућег семинара по избору.

Студијска целина је јединствен предмет са јединственом оценом која се изводи из збира поена (укупно 100), које студент остварује посебно на сваком сегменту обавезне, односно изборне наставе у оквиру студијске целине.

Члан 24.

Наставници који изводе наставу на докторским студијама дужни су да у току трајања наставе најмање једном недељно одреде време консултација за свој предмет. Консултације су по правилу појединачне, али могу бити и групне.

Члан 25.

Студент има право да заврши докторске студије у року који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, рачунајући од дана почетка семестра у коме је започета настава на докторским студијама.

У року од једне године, рачунајући од дана почетка семестра у коме је студент условно уписао докторске студије, студент мора положити допунске испите. За такве студенте рок из става 1. овог члана рачуна се на исти начин као и за остале студенте.

У случају прекорачења рока из претходног става студент губи статус студента докторских студија.

Лице које је изгубило статус студента докторских студија може поново конкурисати за упис на докторске студије. Уколико је кандидату одобрен поновни упис, могу му се признати претходно положени испити на докторским студијама. При поновном упису студент плаћа пун износ школарине за годину коју уписује (при чему једној школској години одговара 60 ЕСПБ бодова).

IV. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 26.

Студент стиче право на пријављивање теме докторске дисертације када положи све испите и испуни све остале обавезе предвиђене студијским програмом, тј. оствари 150 ЕСПБ бодова и уколико му је просечна оцена на докторским студијама најмање 8. Уколико студент има просечну оценоу на докторским

студијама мању од 8, има право да поново упише (уз плаћање школарине) поједине семестре у којима може поново да похађа наставу на појединим предметима, како би побољшао своју просечну оцену.

Приликом пријављивања теме докторске дисертације студент подноси студентској служби Факултета:

- попуњену пријаву, која садржи
  - радни наслов теме докторске дисертације,
  - образложење теме, које садржи предмет рада, циљеве истраживања, основне хипотезе, методе истраживања, очекиване резултате истраживања, прелиминарни списак литературе и прелиминарни садржај докторске дисертације.
  - име наставника Факултета код којег је студент положио испит „Тематско истраживање (увод у докторску дисертацију)” у 5. семестру докторских студија, који може бити предложен за руководиоца израде дисертације – ментора, и имена наставника или научних радника, чланова Испитне комисије на испиту „Израда и одбрана пријаве докторске дисертације” у 5. семестру студија, код којих је студент положио испит, који могу бити предложени за чланове Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације;
- биографију;
- списак научних и стручних радова у вези са темом докторске дисертације.

Члан 27.

Веће докторских студија разматра пријаву теме докторске дисертације и исту може прихватити, упутити на дораду или одбити.

Уколико Веће докторских студија одбије пријаву, студент може да поднесе нову пријаву са другом темом, према датој процедури.

Уколико Веће докторских студија упутити пријаву на дораду, студент поступа према сугестијама Већа докторских студија и кориговану пријаву поново предаје Студентској служби Факултета.

Веће докторских студија након што прихвати пријаву, упућује предлог Наставно-научном већу Факултета за именовање чланова Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Члан 28.

Наставно-научно веће Факултета разматра предлог Већа докторских студија и образује Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације (у даљем тексту: Комисија I), која треба да размотри пријаву кандидата, процени могућност постизања научног доприноса у оквиру теме и сачини предлог за руководиоца израде дисертације (у даљем тексту: ментор). Комисија има најмање три члана, од којих је најмање један члан наставник у радном односу са пуним радним временом на Факултету, најмање један спољни члан који није у радном односу на Факултету и најмање један члан из уже научне области из које је тема докторске дисертације.

Првоименовани члан Комисије је председник.

Члан 29.

Комисија подноси свој извештај у року 30 дана, од дана њеног образовања. У току рада на извештају Комисија може захтевати од кандидата допунски материјал или додатна образложења предложене теме.

Извештај Комисије у складу са Упутством за писање извештаја Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације садржи:

- основни подаци о кандидату и дисертацији;
- предмет истраживања;
- научне хипотезе и циљеви истраживања;
- садржај предложене докторске дисертације;
- научне методе истраживања;
- очекивани резултати и научни допринос;
- закључак и
- оригиналне потписе чланова Комисије и сагласност предложеног ментора.

Извештај се предаје у три штампана примерка и у електронском облику.

Веће докторских студија разматра Извештај Комисије и може га прихватити, упутити на дораду или одбити. Уколико Веће докторских студија одбије Извештај, односно прихвати негативан Извештај Комисије студент нема право на израду докторске дисертације са предложеном темом. Студент може да поднесе нову пријаву са другом темом, према истој процедури. Уколико Веће докторских студија сугерише да се Извештај упутити на дораду, Комисија поступа према сугестијама Већа докторских студија и коригује свој Извештај. Уколико Веће докторских студија прихвати Извештај, упућује предлог Наставно-научном већу Факултета на усвајање Извештаја и именовање ментора.

Ако Комисија не поднесе благовремено свој извештај, Наставно-научно веће на првој седници по истеку предвиђеног рока, у оквиру посебне тачке дневног реда, може на основу предлога председника или неког од чланова Комисије и изношења оправданих разлога закашњења у подношењу извештаја да продужи рок за подношење извештаја, с тим да продужење рока може износити највише 15 дана. Уколико ни у продуженом року Комисија не поднесе свој извештај, Наставно-научно веће образује нову комисију, у коју могу ући и поједини чланови из претходне комисије, али не сви. Уколико новоформирана комисија не поднесе извештај у предвиђеном року, овај поступак се понавља све док именована комисија у предвиђеном року не поднесе извештај Наставно-научном већу.

Члан 30.

Наставно-научно веће прихвата или не прихвата Извештај Комисије.

Извештај садржи предлог за ментора.

Ако Веће не прихвати извештај Комисије, Веће може образовати нову комисију. Процедура и временски рокови за нову комисију исти су као и за претходну.

На основу извештаја нове комисије, Веће мора донети коначну одлуку о прихватању или не прихватању предложене теме докторске дисертације.

Члан 31.

Уколико Наставно-научно веће прихвати предложену тему, прослеђује предлог одговарајућем Већу научне области Универзитета на давање сагласности.

Уколико Наставно-научно веће Факултета или Веће научне области Универзитета не прихвати предложену тему, односно стави примедбе, студент, предложени ментор и Веће докторских студија поступају у складу са упутством наведених стручних органа Факултета и Универзитета.

Студент има право приговора на одлуке Већа докторских студија Наставно-научном већу, а на одлуке Наставно-научног већа Савету Факултета.

Члан 32.

Ментор је из реда наставника Факултета из научног или уметничког подручја из кога се дисертација припрема и, по правилу, из реда наставника изборне области истраживања које је студент уписао, а код којих је слушао и полагао испите.

Ментор може бити наставник са звањем доктора наука или доктор уметности или наставник Факултета који испуњава услове утврђене општим актима Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије као и општим актима Универзитета и Факултета.

Ментор је дужан да студента уводи у методiku решавања проблема које рад третира и у методiku научно-истраживачког односно уметничко-истраживачког рада уопште.

Један наставник може истовремено бити ментор највише пет докторских дисертација. У изузетним ситуацијама Веће докторских студија може појединим наставницима дозволити да истовремено буду ментори у више од пет докторских дисертација, али не више од седам.

Ментор усмерава рад кандидата, помажући му кроз консултације у анализама, одређивању обима, садржају и начину излагања научних резултата дисертације.

Веће докторских студија сваких шест месеци врши ажурирање књиге ментора.

Члан 33.

Докторска дисертација мора бити резултат оригиналног научно-истраживачког или уметничко-истраживачког рада кандидата из области архитектуре и урбанизма.

Докторска дисертација мора садржати самостални научни допринос кандидата, који се верификује у научној јавности у складу са захтевима Универзитета и Националног савета.

Члан 34.

Студент брани докторску дисертацију у року од шест година од дана уписа докторских студија.

У случајевима утврђеним општим актима Универзитета и Факултета, на лични захтев студента, Наставно-научно веће може продужити овај рок.

Уколико студент у датим роковима не одбрани докторску дисертацију, престаје му статус студента докторских студија.

Члан 35.

Дисертација се уређује према упутству Универзитета у Београду и мора да садржи текст рада по поглављима, литературу, прилоге (није обавезно) и биографију аутора.

Докторска дисертација се пише на српском језику, у обиму од 40.000-120.000 речи.

Студент предаје Студентској служби Факултета докторску дисертацију у броју укоричених примерака колики је број чланова Комисије, као и један примерак за библиотеку Факултета и један примерак са електронском верзијом, по правилу у pdf формату. Уколико се дисертација према сугестијама Комисије или другим примедбама мења, у Библиотеку Факултета предаје се кориговани примерак са извештајем Комисије.

Члан 36.

По предаји докторске дисертације, ментор предлаже још најмање два члана Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације. Овај предлог разматра Веће докторских студија и Наставно-научном већу Факултета даје предлог чланова Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације. Најмање два члана Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације морају бити из уже научне, односно уметничке области из које је докторска дисертација урађена.

Члан 37.

Наставно-научно веће Факултета разматра предлог Већа докторских студија и образује Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације (у даљем тексту: Комисија II).

Комисија II има најмање 3 члана, од којих су најмање два наставника Факултета и најмање један спољни члан који није у радном односу на Факултету. Члан комисије може бити наставник Универзитета или лице које је изабрано у научно звање (научни сарадник, виши научни сарадник или научни саветник). Сви чланови Комисије II морају имати докторат наука из научних области које су у вези са предметом дисертације, или бити у звању наставника Факултета.

Први члан Комисије II је истовремено и њен председник, а други члан је ментор.

Члан 38.

Комисија II је дужна да у року од 45 дана, од дана именованја, поднесе свој извештај Наставно-научном већу Факултета.

Извештај Комисије II у складу са Упутством за писање извештаја о урађеној докторској дисертацији, треба да садржи:

- увод;
- биографију кандидата;
- опис дисертације;
- оцена дисертације;
- остварени научни допринос;
- научна библиографија кандидата релевантна за тему докторске дисертације;
- закључак и предлог;
- оригиналне потписе свих чланова Комисије II уколико нема издвојених мишљења.

Извештај се предаје у три штампана примерка и у електронском облику.

Извештај Комисије II мора да подржава више од половине њених чланова.

Уз извештај се подносе и евентуална издвојена мишљења чланова Комисије II.

Ако Комисија II не поднесе благовремено свој извештај, на првој седници Наставно-научног већа по истеку предвиђеног рока, у оквиру посебне тачке дневног реда, председник или неко од других чланова Комисије II извештава Наставно-научно веће о разлозима закашњења у подношењу извештаја. Наставно-научно веће тада може да продужи рок за подношење извештаја за још 15 дана или да образује нову комисију, у коју могу ући и чланови из претходне комисије. Уколико новоформирана комисија не поднесе извештај у предвиђеном року, овај поступак се понавља све док именована комисија у предвиђеном року не поднесе извештај Наставно-научном већу.

Члан 39.

У року од седам дана од дана када Комисија II поднесе свој извештај, даје се јавна објава о месту где су докторска дисертација и извештај Комисије II изложени јавности. По правилу, место излагања је Библиотека Факултета. Извештај може бити изложен и на сајту Факултета. У објави се наводе и следећи подаци:

- име кандидата;
- наслов докторске дисертације;
- имена чланова комисије која је прегледала и оценила рад; и
- обавештење да ће дисертација и извештај комисије бити изложени на увид јавности 15 дана од дана објављивања извештаја.

Потписане писане примедбе и предлоге у вези са докторском дисертацијом и извештајем Комисије II, као и образложен предлог да докторска дисертација буде одбачена као несамосталан рад, односно као рад без научног доприноса, може на адресу Факултета доставити сваки грађанин или институција у року утврђеном за увид јавности. Поднете примедбе се уз извештај Комисије II достављају Наставно-научном већу.

Комисија II дужна је да размотри све такве примедбе и предлоге и о њима у писаном облику извести Наставно-научно веће на седници на којој се разматра њен извештај.

Члан 40.

Наставно-научно веће разматра извештај Комисије II, заједно са приспелим примедбама и предлозима, и одлучује о прихватању извештаја, по правилу на првој седници после истека рока у коме су дисертација и извештај Комисије II били изложени јавности.

Уколико Наставно-научно веће не прихвати предлог Комисије II да се рад кандидата призна као докторска дисертација, Веће може образовати нову комисију. Процедура и временски рокови за нову комисију исти су као за претходну. На основу извештаја нове комисије, Наставно-научно веће мора донети коначну одлуку о прихватању или одбацивању рада кандидата као докторске дисертације.

Уколико Веће, на предлог Комисије II, прихвати рад кандидата као његову докторску дисертацију, на истој седници одобрава усмену одбрану дисертације.

Наставно-научно веће Факултета прослеђује своју одлуку одговарајућем Већу научне области Универзитета на давање сагласности.

Уколико Веће научне области Универзитета условно прихвати реферат о поднетој докторској дисертацији, пре одбране је студент дужан да модификује дисертацију сагласно сугестијама Већа. При томе ментор мора својим потписом гарантовати да је студент у коначној верзији дисертације извршио све захтеване допуне и измене.

Уколико Веће научне области не да сагласност, већ затражи да се дисертација измени или допуни, та измењена или допуњена дисертација излаже се на увид јавности заједно са допуњеним извештајем Комисије у трајању од 15 дана. Потом Наставно научно веће разматра измењени и допуњени извештај Комисије и уколико га усвоји своју одлуку доставља одговарајућем Већу научне области.

Наставно-научно веће Факултета на захтев ментора може да прошири или промени комисију за оцену измењене односно допуњене докторске дисертације.

Члан 41.

Ако Комисија II предложи да се рад не призна као докторска дисертација и Наставно-научно веће прихвати тај предлог, рад се враћа кандидату и не може се поново подносити Факултету.

Студент има право да пријави нову тему ако му Наставно-научно веће Факултета или Веће научне области Универзитета први пут дисертацију одбије. Ово право може се користити само једанпут. Процедура у погледу пријаве нове теме и прегледа и оцене нове дисертације иста је као и у случају докторске дисертације која се први пут пријављује, односно подноси на преглед и оцену уз обавезу да студент мора завршити докторске студије односно одбранити докторску дисертацију у року утврђеном општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 42.

По добијању сагласности Већа научне области Универзитета, заказује се јавна усмена одбрана докторске дисертације.

Датум одбране мора бити објављен најмање три дана пре одбране. У објави мора бити наведено

- име кандидата;
- наслов дисертације;
- дан, час и место одбране и
- имена чланова Комисије за усмену одбрану.

Одбрана докторске дисертације обавља се у просторијама Факултета.

Члан 43.

Кандидат брани докторску дисертацију пред комплетном именованом Комисијом II. У случају спречености неког од чланова, одбрана се може спровести и пред непотпуном комисијом, али не мањом од три члана, уколико за то постоји писана сагласност одсутних чланова Комисије II, или по одобрењу Декана Факултета.

Члан 44.

На одбрани докторске дисертације кандидат треба да покаже да потпуно влада материјом коју је обрадио и да образложи и одбрани научне закључке до којих је у свом раду дошао, уз посебно истицање свог научног доприноса.

Одбрана докторске дисертације је усмена и јавна.

Члан 45.

Јавном усменом одбраном докторске дисертације руководи председник Комисије.

О целом току јавне усмене одбране докторске дисертације води се записник. Записник води један од чланова Комисије II.

Члан 46.

Одбрана почиње тиме што председник Комисије II

- износи биографске податке о кандидату,
- упознаје присутне са хронологијом израде дисертације, односно са
  - пријавом теме дисертације,
  - подношењем дисертације на преглед и оцену,
  - одлукама Наставно-научног већа Факултета и сагласности Већа научне области Универзитета и даје реч ментору који чита закључак извештаја Комисије II.

После уводне речи и излагања ментора, председник Комисије II тражи да кандидат сажето изложи своју дисертацију, са посебним освртом на научне доприносе који су у њој садржани.

Кандидат излаже главне резултате своје дисертације, по правилу у трајању до 45 минута.

После излагања кандидата, чланови Комисије II постављају питања кандидату која се односе на саму дисертацију или на ужу научну област из које је дисертација. Кандидат је дужан да одговори на свако питање.

По завршетку испитивања кандидата, Комисија II се повлачи и без присуства других лица доноси закључак о томе да ли је кандидат одбранио докторску дисертацију и са којом оценом. Одлука се доноси већином гласова чланова Комисије II и уноси у записник са одбране дисертације.

По доношењу одлуке и састављању записника, Комисија II се враћа у просторију у којој се одбрана одржава. Председник Комисије II чита записник са одбране и закључак.

Члан 47.

Студент докторских студија који је успешно одбранио докторску дисертацију, стиче назив доктора техничких наука у области архитектура и урбанизам, право на диплому о завршеним докторским студијама, као и сва права која му тиме по закону припадају.

По успешной одбрани и достављању записника са одбране, Факултет студенту, на његов захтев, издаје уверење о завршеним докторским студијама, која важи до доделе дипломе.

Диплому потписом оверавају Декан Архитектонског факултета и Ректор Универзитета у Београду. Диплома се студенту додељује на промоцији коју организује Универзитет.

Члан 48.

Ако Комисија II донесе закључак да кандидат није на задовољавајући начин одбранио своју дисертацију или одговорио на постављена питања, усмена одбрана дисертације може се поновити само једном. Датум накнадне одбране заказује Комисија II по завршетку прве одбране.

У случају да на накнадној одбрани Комисија II поново донесе закључак да кандидат није на задовољавајући начин одбранио своју дисертацију или одговорио на постављена питања, кандидат губи право на одбрану докторске дисертације.

Члан 49.

Ако након одбрањене докторске дисертације Факултет добије образложено, писано и потписано обавештење да дисертација није оригиналан и самосталан научни резултат кандидата, Наставно-научно веће образује комисију од најмање пет чланова, који имају исте квалификације као чланови Комисије II која је повољно оценила дисертацију. У ову комисију не може ући ни један члан из Комисије II која је дала повољну оцену дисертације. Нова комисија подноси Наставно-научном већу извештај у року од 30 дана, од дана именована.

Ако се на основу извештаја нове комисије покаже да је то потребно, Наставно-научно веће заказује дан јавне расправе о предлогу за поништење докторске дисертације и одговарајуће дипломе. Том приликом чланови нове комисије постављају питања студенту који треба да докаже да је дисертација

результат његовог оригиналног и самосталног научноистраживачког рада. Комисија доноси и саопштава свој закључак по поступку као у члану 47. овог Правилника.

Одлуку о оглашавању ништавом дипломе о стеченом научном звању доктора наука, у случају потребе, доноси Наставно-научно веће Факултета на основу извештаја комисије.

V. РУКОВОЂЕЊЕ СТУДИЈАМА

Члан 50.

У реализацији докторских студија надлежности су подељене између Факултета и Универзитета у Београду. У оквиру Факултета надлежности су подељене између:

- Декана Факултета,
- Савета Факултета,
- Наставно-научног већа Факултета,
- Продекана надлежног за докторске студије,
- Већа докторских студија,
- наставника области истраживања и руководиоца области истраживања, и
- Већа департмана.

Члан 51.

Универзитет у Београду:

- усваја предлог Факултета за увођење студијских програма докторских студија;
- утврђује матичност Факултета за подручја у оквиру којима се образују студијски програми;
- остварује сарадњу факултета у организовању студија интердисциплинарних и мултидисциплинарних области;
- расписује конкурс за упис на докторске студије;
- даје сагласност на теме докторских дисертација;
- даје сагласност на извештаје о прегледу и оцени докторских дисертација;
- доноси коначну одлуку о признавању страних високошколских исправа докторских студија.

Члан 52.

Декан Факултета предлаже мере за унапређење докторских студија и стара се о извршењу одлука Савета и Наставно-научног већа у вези са докторским студијама. Део ових послова може обављати и продекан надлежан за докторске студије, по овлашћењу Декана.

Члан 53.

Савет Факултета доноси акт у вези са финансирањем докторских студија, а посебно доноси одлуку о износу годишње школарине за докторске студије за домаће и стране држављане.

Члан 54.

Наставно-научно веће:

- утврђује, заједно са Деканом, јединствену политику чији је циљ стално унапређење квалитета наставе на докторским студијама и усавршавање научноистраживачког рада;
- разматра и доноси студијске програме докторских студија и области истраживања, као и одговарајуће планове и програме, на предлог Већа докторских студија;
- предлаже Универзитету расписивање конкурса за упис на докторске студије, укључујући и број студената који се уписују;
- доноси план ангажовања за извођење наставе на докторским студијама, на предлог Већа докторских студија;
- одређује комисије за оцене научне заснованости тема докторских дисертација, на предлог Већа докторских студија;
- одобрава теме докторских дисертација и именује менторе, на предлог Већа докторских студија;
- одређује комисије оцену и одбрану докторских дисертација, на предлог Већа докторских студија;
- прихвата извештаје комисије за оцену и одбрану докторске дисертације;
- одређује комисије за признавање страних високошколских исправа докторских студија;
- предлаже Универзитету признавање страних високошколских исправа докторских студија;
- доноси општа акта Факултета у вези са докторским студијама;
- решава све молбе и жалбе студената у другом степену у односу на одлуке Већа докторских студија.

Члан 55.

Продекан надлежан за докторске студије:

- предлаже мере за унапређење докторских студија,
- руководи радом Већа докторских студија, (сазива састанак Већа, саставља дневни ред, води седнице и потписује записник са седница Већа).
- руководи реализацијом студијског програма докторских студија,
- стара се о примени овог Правилника.

Члан 56.

Веће докторских студија:

- предлаже Наставно-научном већу нове студијске програме докторских студија и измене и допуне студијског програма и области истраживања на основу предлога групе наставника једне или више области истраживања или Већа департмана;
- прати поступак пријема студената по расписаном конкурс;
- одлучује о молбама за промену области истраживања докторских студија;
- разматра пријаве тема докторских дисертација и предлоге ментора, и даје предлог Наставно-научном већу на усвајање;
- даје предлог Наставно-научном већу за одређивање комисија;
- разматра извештаје комисија и даје предлог Наставно-научном већу на усвајање;

- даје предлог Наставно-научном већу за одређивање комисија за оцену и одбрану докторске дисертације;
- решава све остале молбе и жалбе студената докторских студија у првом степену;
- ближе одређује правила докторских студија

Чланове Већа докторских студија бира Наставно научно веће, на предлог департмана Факултета. У Већу докторских студија сваки департман има по 3 члана, у звању наставника Факултета.

Одлуке се доносе гласањем, простом већином од укупног броја чланова Већа докторских студија.

Мандат чланова Већа докторских студија је 3 године.

Веће докторских студија за свој рад одговара Наставно-научном већу Факултета.

Члан 57.

(брише се)

Члан 58.

Већа департмана:

- предлажу план ангажовања наставника на докторским студијама;
- покрећу иницијативу за образовање или промену студијског програма, односно области истраживања докторских студија;
- дефинишу уже области истраживања за које су поједини наставници департмана компетентни;
- предлажу Наставно-научном већу своје представнике у Већу докторских студија;
- учествују у раду Већа докторских студија преко својих представника.

Области истраживања студијског програма докторских студија су у надлежности једног или више департмана Факултета.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 59.

У случајевима који се не могу решити директном применом овог Правилника, решава их Веће докторских студија у првом степену, а Наставно-научно веће у другом степену, у духу овог Правилника, Статута Факултета, Статута Универзитета и Закона о високом образовању.

Члан 60.

Студенти уписани на магистарске студије на Факултету до ступања на снагу Закона о високом образовању имају право да заврше студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија најкасније до краја школске 2013/14. године.

Студенти уписани на докторске студије, односно кандидати који су пријавили тему докторске дисертације на Факултету до ступања на снагу Закона о високом образовању, имају право да заврше студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, односно да одбране докторску

дисертацију и стекну научни степен доктора наука најкасније до краја школске 2015/16. године.

Лица која су стекла академски назив магистра наука по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању, могу стећи научни степен доктора наука пријавом теме и одбраном докторске дисертације према прописима и општим актима Факултета који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, најкасније до краја школске 2015/16. године.

Лица која су уписала магистарске или докторске студије на Факултету до ступања на снагу Закона о високом образовању могу у току студија прећи на докторске студије у складу са одредбама овог Правилника, у оквиру истих или сродних области истраживања, уколико испуњавају услове из члана 7 овог Правилника.

Лица која су стекла академски назив магистра наука до ступања на снагу Закона о високом образовању и лица која су завршила магистарске студије у складу са ставом 1 овог члана, могу конкурисати за упис на докторске студије уколико претходно нису пријавила докторску дисертацију. При упису на докторске студије, могу им се признати претходно положени испити уколико су у складу са одговарајућим предметима изабране области истраживања. Одбрањен магистарски рад им се признаје као еквивалент трећег семестра.

Члан 61.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Билтену Факултета.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о докторским студијама објављен у службеном Билтену Факултета 81/08 од 13.03.2008. године

Све евентуалне измене и допуне овог Правилника доносе се по истом поступку по коме је и донет.

У Београду, 17. новембар 2014. године
Број: 01-2284/2-4.

Декан Архитектонског факултета

Проф. др Владан Ђокић